

KATALOG

W Katalogu zestawiono dane o wszystkich znanych z inwentarzy miniaturach z kolekcji króla Stanisława Augusta, z pominięciem wszakże, klasyfikowanych niekiedy wraz z miniaturami, medali, plaket biskwitowych oraz „oprawionych i kolorowanych rysunków i grafik”. Miniatury zostały zestawione w kilku zespołach tematycznych. W pierwszej części podano portrety, najpierw władców Polski, w porządku chronologicznym, a następnie obcych – alfabetycznie, według państw, w których sprawowali władzę, a dalej – chronologicznie. Trzeci zespół stanowią wizerunki innych osobistości, zarówno współczesnych Stanisławowi Augustowi, jak i historycznych, zestawione w porządku alfabetycznym. Zamyka go grupa miniatur przedstawiających osoby niezidentyfikowane. W drugiej części wyodrębniono dwa zespoły: miniatury o tematyce religijnej – z wizerunkami Matki Boskiej i świętych oraz scenami ze Starego Testamentu i innymi tematami religijnymi – oraz o tematyce świeckiej, gdzie znalazły się cztery grupy tematyczne: Antyk i mitologia, Alegorie i tematy literackie, Sceny rodzajowe, batalistyczne i akty, wreszcie – pejzaże, widoki i przedstawienia animalistyczne. W ramach tych zespołów i grup miniatury uporządkowano alfabetycznie.

Informacje o poszczególnych miniaturach zestawiono według następującego formularza:

Numer porządkowy, imię i nazwisko przedstawionej osoby wraz z krótkim jej biogramem lub tytuł przedstawienia; na końcu, w nawiasie kwadratowym – numer miniatury w kolekcji królewskiej, według inwentarza z 1795 r.

Autor, ewentualnie autor pierwowzoru, technika, materiał, ewentualnie oprawa, wymiary w calach (w nawiasie okrągłym – w przeliczeniu na cm); wartość wg inwentarza z 1795; lokalizacja przed 1795. Informacje o odnotowaniu miniatury w kolekcji króla Stanisława Augusta, w jej kolejnych chronologicznie inwentarzach; w przypadku, gdy nota inwentarzowa zawiera opis miniatury lub jakieś jego elementy pozwalające na jej ewentualną identyfikację – stosowny fragment tekstu przytaczany jest w języku oryginału. Dalsze losy miniatury. Inwentarze noszą tu nazwy umowne, odpowiadające dacie ich powstania; pełny ich zapis bibliograficzny – w części tekstowej, zob. przypisy nr 5, 7, 9, 10–15.

W uwagach zamykających notę zawarte są informacje uzupełniające, a także dane różniące się od odnotowanych w inwentarzu 1795, stanowiącym podstawę Katalogu.

PORTRETY

WŁADCY POLSKI

1. STEFAN Batory (1533–1586), książę siedmiogrodzki, król Polski od 1576; na odwrocie – **ANNA JAGIELLONKA** (1523–1596), córka króla Zygmunta I, żona Stefana Batorego, królowa Polski od 1575 [A/9]

Autor – nieodnotowany, olej, miedź; 3 x 2,75 (7,44 x 6,82); wartość: 4 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783 B: *portrait d'Etienne Batory sur cuivre*, 1787: *Etienne Batory, rond sur cuivre, bonnet fourré sur la tête*, 1795: *portrait d'Etienne Batory et au revers Anne Jagellonne*, 1796. Sprzedana 29 marca 1815 za 4 dukaty bliżej nieznanemu Biernackiemu, za pośrednictwem Wacława Glazera (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, 308, k. 1, 509, k. 225).

2. WŁADYSŁAW IV (1595–1648), syn króla Zygmunta III, król Polski od 1632 [A/10]

Autor – nieodnotowany, olej, miedź, 4 x 3,25 (9,92 x 7,93); wartość: 5 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1793 B, 1787: *forme carrée*, 1795, 1796. Sprzedana w lutym 1819 Józefowi Sierakowskiemu.

3. JAN II KAZIMIERZ (1609–1672), syn króla Zygmunta III, król Polski od 1648, abdykował w 1668 [A/11]

Autor – nieodnotowany, olej, miedź, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 4 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1787: *en grande perruque noire et moustaches*, 1795, 1796. Sprzedana w lutym 1819 Józefowi Sierakowskiemu.

4. MICHAŁ Korybut (1630–1673), syn księcia Jeremiego Wiśniowieckiego, wojewody ruskiego, król Polski od 1669 [A/12]

Autor – nieodnotowany, olej, srebro, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

5. ELEONORA MARIA JÓZEFA (1653–1697), arcyksiężna austriacka, córka cesarza Ferdynanda III, 1670 żona króla Michała Korybuta, królowa Polski [A/13]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, zapewne pendant do portretu króla Michała, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796. Sprzedana Józefowi Sierakowskiemu w 1819; następnie, prawdopodobnie, w kolekcji Michała Hieronima Radziwiłła: odnotowana w inwentarzu jego pałacu w Warszawie w 1831 (Archiwum Główne Akt Dwanych, Archiwum Radziwiłłów z Nieborowa, 355, k. 106, nr 47).

6. JAN III (1628–1696), syn Jakuba Sobieskiego, kasztelana krakowskiego, król Polski od 1674 [A/114]

Trzy miniatury we wspólnej oprawie o wymiarach 8 x 9 (19,84 x 22, 32); autor – nieodnotowany; dwie – olej, miedź, 4 x 3 (9,92 x 7,44), jedna – olej, srebro, 1,5 x 1,5 (3,72 x 3,72); wartość: 18 dukatów, lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowane w inwentarzach 1783, 1783 B 1787, 1795, 1796, 1819 (odnotowane dwie sztuki). Jedna z trzech miniatur zakupiona przez Józefa Sierakowskiego w lutym 1819, dwie pozostałe sprzedane 27 października 1821 Antoniowi Fusiemu.

7. MARIA KAZIMIERA (1641–1716), córka Henryka markiza de la Grange d'Arquien, 1665 żona Jana Sobieskiego, wybranego w 1674 królem, królowa Polski [A/115]

Trzy miniatury we wspólnej oprawie o wymiarach 8 x 9 (19,84 x 22, 32); autor – nieodnotowany; dwie – olej, miedź, 4 x 3 (9,92 x 7,44), jedna – olej, srebro, 1,5 x 1,5 (3,72 x 3,72); wartość: 10 dukatów, lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowane w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819 (odnotowane dwie sztuki). Jedna z trzech miniatur zakupiona przez Józefa Sierakowskiego w lutym 1819, dwie pozostałe sprzedane 27 października 1821 Antoniowi Fusiemu.

8. Jakub SOBIESKI (1667–1737), syn Jana Sobieskiego, od 1674 króla Polski i Marii Kazimiery [A/14]

Autor – nieodnotowany; olej, miedź, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10), wartość: 4 dukaty, lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *en cuirasse et grand manteau rouge*, 1783 B, 1787, 1795, 1796. Sprzedana w lutym 1819 Józefowi Sierakowskiemu, następnie w zbiorach Michała Hieronima Radziwiłła, odnotowana w inwentarzu jego pałacu w Warszawie w 1831 (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Radziwiłłów z Nieborowa, 355, k. 105, nr 38: *cadre noir sans verre, valeur déclarée 18 zł.*)

9. Maria Karolina de BOUILLON (1697–1740), córka Jakuba Sobieskiego, królewicza polskiego, w 1723 żona Fryderyka Maurycego księcia de Turenne, w 1724 żona Karola Godfryda hrabiego de la Tour d'Auvergne księcia de Bouillon [A/48]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane; 2,25 x 1,75 (5,58 x 4,34); wartość: 10 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *Mme la duchesse de Bouillon en habit bleu doublé d'hermine*, 1783 B: *habit bleu doublé d'hermine*, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821. Uwaga: miniatury Jakuba Sobieskiego i Marii Karoliny de Bouillon eksponowane były w Gabinetcie Króla wraz z wizerunkami króla Jana III i Marii Kazimiery; z tego względu, choć nie reprezentują dynastów, zestawiono je tu wraz z podobiznami władców Polski.

10. AUGUST II (1670–1733), syn Jana Jerzego III z dynastii Wettinów, elektora saskiego, od 1694 elektor saski jako Fryderyk August I, król Polski 1697–1706 i od 1709 [A/15]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 4 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *Auguste II à la polonaise*, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

11. AUGUST II (zob. wyżej – kat. 10) [A/16]

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, 3,25 x 3,25 (8,06 x 8,06); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Auguste II cuirassé à cheval*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

12. AUGUST II (zob. wyżej – kat. 10) [A/131]

Autor i materiał – nieodnotowane; w emalii, oprawa ze złoconego brązu, sztucznych pereł i zielonych kamieni, 13 x 10,5 (31,72 x 25); wartość: 200 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1783 B: *portrait d'Auguste II en grande perruque*, 1795: *médaille d'Auguste II ... en camayeux pourpre*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

13. KRYSZYNA EBERHARDYNA (1671–1727), córka Chrystiana Ernesta, margrabiego Brandenburg-Bayreuth, 1693 żona Fryderyka Augusta I, od 1694 elektora saskiego, 1697 królowa Polski [A/17]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 4 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *fond rouge, draperie bleue*, 1783 B, 1787: *manteau bleu sur l'épaule coiffée à l'ancienne*, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

14. STANISŁAW I (1677–1766), syn Rafała Leszczyńskiego, podskarbiego wielkiego koronnego, król Polski 1704–1709 i 1733–1735, książę Lotaryngii od 1738

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *le roi Stanislas à la polonaise*, 1783 B, 1787: *le roi Stanislas dans son bel âge, cuirassé, manteau rouge*. Znika z kolekcji przed 1795; dalsze losy – nieznanne.

15. STANISŁAW I (zob. wyżej – kat. 14) [A/18]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4,25 x 3,25 (10,54 x 8,06); wartość: 5 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *le roi Stanislas à la polonaise, cuirassé, manteau cramoisi*, 1783 B, 1787: *le roi Stanislas en cheveux, manteau rouge agrafé sur l'épaule*, 1795: *habillé à la polonaise en manteau royal et cordon du Saint-Esprit*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

16. STANISŁAW I (zob. wyżej – kat. 14) [A/19]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,75 (4,96 x 4,34); wartość: 3 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait du roi en cuirasse*, 1783 B, 1787: *en cuirasse, perruque blanche, manteau bleu*, 1795: *en grande perruque et cuirassé*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

17. STANISŁAW I (zob. wyżej – kat. 14) [A/20]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,25 x 3 (5,58 x 7,44); wartość: 12 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait du roi Stanislas assis à mi-corps, appuyé sur un fusil*, 1783 B, 1787: *en habit vert tenant un fusil*, 1795: *en habit de chasseur tenant la main gauche sur la tête d'un chien*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: miniatura odpowiadająca opisom inwentarzowym zachowana w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, nr inw. M. 66, jej wymiary różnią się nieznacznie: 4,9 x 6,6, jest sygnowana i datowana: Philippe Jacques Lautherbourg, 1724. Zob. M. Radojewski, *Miniatury portretowe XVI–XX w., sylwetki w zbiorach Biblioteki Ossolineum*, Wrocław 1976, nr 222.

18. AUGUST III (1696–1763), syn króla Augusta II, elektor saski i król Polski od 1733 [A/22]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 3,75 (6,82 x 9,3); wartość: 25 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787: *Auguste III à la polonaise*, 1795: *habillé à la polonaise habit rouge et zupan blanc*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: Szczupłość informacji nie pozwala rozstrzygnąć, czy w inwentarzach z 1783 i 1783 B. odnotowano tę miniaturę, czy nr 19.

19. AUGUST III (zob. wyżej – kat. 18) [A/23]

Anton Raphael Mengs (1728–1779), technika i materiał – nieodnotowane, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 16 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1787, 1795: *Auguste III en perruque*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: Szczupłość informacji nie pozwala rozstrzygnąć, którą z miniatur nr 18 i 19 odnotowano w inwentarzach z 1783 i 1783 B.

20. AUGUST III (zob. wyżej – kat. 18) [A/24]

Johann Josef Henrici (1737–1823) wg pierwowzoru Antona Raphaela Mengsa (1728–1779), technika – nieodnotowana, porcelana, 20 x 13 (49,6 x 32,24); wartość: 100 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

21. STANISŁAW AUGUST (1732–1798), syn Stanisława Poniatowskiego, kasztelana krakowskiego, król Polski od 1764, zmuszony do abdykacji w 1795

Jan Hieronim Grandis (1739–1802), technika i materiał – nieodnotowane, 6 x 4 (14,88 x 9,92); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait en pied dans l'uniforme de tovarysz*, 1787 B; wykreślona z adnotacją: *le Roi a fait présent*. Dalsze losy nieznanne.

WŁADCY OBCY

KRÓLOWIE FRANCJI

22. LUDWIK XIV (1638–1715), syn króla Ludwika XIII, król Francji od 1643 [A/34]

Jean Petitot le Vieux (1607–1691), emalia, materiał – nieodnotowany, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 25 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796: *en grande perruque et cuirassé*. Sprzedana Józefowi Sierakowskiemu w lutym 1819.

Uwaga: Brak informacji, aby rozstrzygnąć, czy w inwentarzach 1783, 1783 B i 1787 odnotowano tę miniaturę, czy kolejną.

23. LUDWIK XIV (zob. wyżej – kat. 22) [A/35]

Jean Petitot le Vieux (1607–1691), emalia, materiał – nieodnotowany, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 30 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *en grande perruque et cuirassé*, 1796. Utracona z winy Andrzeja Haydego przed 1809 (AGAD, AJP, 1081, k. 31).

Uwaga: w inwentarzu pośmiertnym Michała Hieronima Radziwiłła odnotowano w kolekcji pałacu w Nieborowie miniaturę Ludwika XIV w emalii, autorstwa Jeana Petitot syna (AGAD, ARN, 355, sygn. 786, k. 19 v). Być może chodzi tu o miniaturę zakupioną przez Józefa Sierakowskiego, odsprzedaną z czasem Radziwiłłowi, lub też o drugą z odnotowanych wyżej miniatur, sprzedaną w tajemnicy przez Haydego.

24. LUDWIK XV (1710–1774), prawnuk króla Ludwika XIV, król Francji od 1715 [A/36]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,25 x 2 (5,58 x 4,96); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1787: *Louis XV enfant, petit portrait*, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

25. LUDWIK XV (zob. wyżej – kat. 24) [A/37]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,25 x 2 (5,58 x 4,96); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1787: *Louis XV enfant, petit portrait*, 1795: *Louis XV jeune en manteau royal*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

26. LUDWIK XV (zob. wyżej – kat. 24) [A/38]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 12 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B: *Louis XV en cuirasse*, 1787, 1795: *Louis XV jeune cuirassé en frisure courte*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

27. LUDWIK XV (zob. wyżej – kat. 24) [A/39]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 16 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B: *Louis XV en habit*, 1787, 1795: *Louis XV en habit et cordon du Saint-Esprit*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

28. MARIA LESZCZYŃSKA (1703–1768), córka Stanisława Leszczyńskiego, króla Polski i księcia Lotaryngii, 1725 żona Ludwika XV, królowa Francji [A/40]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,75 (4,34 x 4,34); wartość: 12 dukatów; lokalizacja: prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *Marie Leszczynska, reine de France, épouse de Louis XV en manteau royal*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: w inwentarzach 1795 z Jabłony, 1796 i 1819 – inne wymiary: 2,75 x 3,5 (6,82 x 8,68).

29. LUDWIK XVII (1785–1795), syn króla Ludwika XVI, po śmierci ojca, uznany w 1793 przez rojalistów za króla Francji [A/137]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 3 (7,44 x 7,44); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

30. MARIA TERESA CHARLOTTA księżna d'Angoûleme zwana **Madame Royale** (1778–1851), córka króla Ludwika XVI i Marii Antoniny [A/138]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 2,25 (7,44 x 5,58); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

ORDA KRYMSKA

31. Sehim GIREJ najpewniej **Szahim**, syn chana Krima I z dynastii Girejów, w latach 1777–1783 ostatni chan ordy krymskiej [A/119]

Autor i materiał – nieodnotowane, w oleju, 6,5 x 5,5 (16,12 x 13,64); wartość: 1 dukat; lokalizacja – nieodnotowana; w 1797 w małym gabinecie przy pracowni malarskiej na piętrze, w 1809 – w pracowni na dole (AGAD, AJP, nr 203 i 206)

Odnotowana w inwentarzu 1795: *vêtu en noir*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

32. Sehim GIREJ najpewniej **Szahim**, syn chana Krima I z dynastii Girejów, w latach 1777–1783 ostatni chan ordy krymskiej [A/120]

Nieznanego imienia Chrzanowski, pastel, w złożonej ramie, 6,5 x 5,5 (16,12 x 13,64); wartość: 1 dukat; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796: *vêtu en noir*, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

PAŃSTWO KOŚCIELNE

33. JULIUSZ II (1443–1513), z rodziny della Rovere, papież od 1503

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 1,75 (6,2 x 4,34); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

34. KLEMENS XIV (1705–1774), Giovanni Vicenzo Ganganelli, papież od 1769 [A/44]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, oprawa z miedzi, 2,75 x 2,75 (6,82 x 6,82); wartość: 16 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *Pape Clément II* [sic] *Ganganelli avec une main*, 1796: idem, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

WŁADCY PRUS

35. FRYDERYK WILHELM zwany Wielkim Elektorem (1620–1688), syn elektora Jerzego Wilhelma z dynastii Hohenzollernów, od 1640 elektor brandenburski i książę Prus [A/31]

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *en grande perruque*, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

36. FRYDERYK II (1712–1786), syn króla Fryderyka Wilhelma I z dynastii Hohenzollernów, król Prus od 1740 [A/25]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,5 x 1,5 (3,72 x 3,72); wartość: 3 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *Portrait rond de Frédéric II*, 1783 B, 1787: *le roi de Prusse défunt en pied*, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: nie da się z całą pewnością ustalić, że informacja w inwentarzu 1787 dotyczy tej miniatury.

37. FRYDERYK II (zob. wyżej – kat. 36) [A/26]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 4 (7,44 x 9,92); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait assis à mi-corps*, 1783 B, 1787: *le roi de Prusse défunt assis*, 1795: *en habit bleu, assis, un livre sur un pedestal*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

38. FRYDERYK II (zob. wyżej – kat. 36) [A/27]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 7,5 x 5,75 (18,06 x 14,26); wartość: 18 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B: *portrait jusqu'aux genoux*, 1787: *le roi de Prusse défunt, en petit*, 1795: *figure jusqu'aux genoux en uniforme*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: wymiary miniatury podane w inwentarzach różnią się między sobą; wg inwentarza 1795 z Jabłony mierzyła 4 x 4 (9,92 x 9,92), z 1796–4,5 x 4 (11,16 x 9,92), zaś z 1819–1,75 x 1,25 (4,34 x 3,10); wyceniono ją na wówczas 10 dukatów. Z braku dodatkowych informacji nie da się rozstrzygnąć, czy tę właśnie miniaturę odnotowano inwentarzu 1787.

39. FRYDERYK WILHELM II (1744–1797), syn księcia Augusta Wilhelma z dynastii Hohenzollernów, bratanek króla Fryderyka II, król Prus od 1786 [A/28]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 5 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1787: *le roi de Prusse régnant*, 1795, 1796, 1819: *Frédéric Guillaume II en uniforme*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: nie da się rozstrzygnąć, czy informacja odnotowana w inwentarzu z 1787 dotyczy z pewnością tej miniatury, czy kolejnej.

40. FRYDERYK WILHELM II (zob. wyżej – kat. 39) [A/29]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

41. FRYDERYKA (1751–1805), córka Ludwika IX landgrafa heskiego na Darmstadt, od 1769 żona Fryderyka Wilhelma II, królowa Prus [A/30]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

WŁADCY ROSJI

42. PIOTR I WIELKI (1672–1725), syn cara Aleksego z dynastii Romanowych, car Rosji od 1682, w 1721 przyjął tytuł imperatora [A/1]

Urszula Zamoyska (1757–1808), wg pomnika konnego Piotra I autorstwa Etienne'a Falconeta w Sankt Petersburgu, technika i materiał – nieodnotowane, 3,25 x 3,25 (8,06 x 8,06); wartość: 5 dukatów; lokalizacja: nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1783: *tête de Pierre Ier*, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819: *Pierre Ier empereur de Russie couronné de lauriers en camayeux fond brun*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

43. PIOTR I WIELKI (zob. wyżej – kat. 42) [A/2]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, oprawa z brązu, 12 x 10,5 (29,76 x 26,04); wartość: 30 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait de Pierre Ier assis, en manteau impérial*, 1783 B, 1787, 1795: *figure entière, en manteau impérial assis sur le throne*. Zaginęła po 1809 z winy Andrzeja Haydego, burgrabiego pałacu Pod Blachą (AGAD, AJP, 1081, k. 31).

44. KATARZYNA I (1684–1727), córka litewskiego chłopca, w 1712 żona cara Piotra I, w 1724 koronowana na cesarzową Rosji [A/33]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 3,25 (8,68 x 8,06); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait de Catherine I sous les attributs de Diane*, 1783 B, 1787: *Catherine Ier impératrice de Russie en Diane*, 1795: *portrait anonyme d'une femme en Diane*, 1796: *portrait anonyme d'une femme en Diane, on suppose d'une reine de Pologne*. Przesłana do Paryża we wrześniu 1821, na życzenie Marii Teresy Tyszkiewicz.

45. ANNA (1693–1740), córka cara Iwana V, bratanica Piotra I, cesarzowa Rosji od 1730 [A/3]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, oprawa z brązu, 3,5 x 3 (8,68 x 7,44); wartość: 12 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *Anne, impératrice de Russie, avec la couronne impériale sur la tête et la chaîne de l'ordre de Saint André*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

46. ELŻBIETA (1709–1762), córka cara Piotra I, cesarzowa Rosji od 1741 [A/4]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4 x 3 (9,92 x 7,44); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *l'impératrice Elisabeth ayant la couronne impériale sur la tête et le cordon de St. André*, 1796: idem, 1819: idem. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

47. KATARZYNA II (1729–1796), córka Krystiana Augusta, księcia von Anhalt Zerbst, w 1745 żona Piotra III, rosyjskiego następcy tronu, od 1762 cesarzowa Rosji [A/5]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4,75 x 4,75 (11,78 x 11,78); wartość: 30 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B: *Catherine II, assise, habit bleu et argent*, 1787: *Catherine II assise, habit riche*, 1795: *Catherine II, impératrice de Russie, demi-figure en habit bleu et argent*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

48. KATARZYNA II (zob. wyżej – kat. 47) [A/6]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 15 dukatów; lokalizacja – nieustalona

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Catherine II, impératrice de Russie, en buste, en habit rose*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

49. KATARZYNA II (zob. wyżej – kat. 47) [A/7]

Fryderyka Bacciarelli (1733–1809), wg pierwowzoru Pietra Rotariiego w powtórzeniu Marcella Bacciarellego z Galerii Stanisława Augusta (T. Mańkowski, *Galeria Stanisława Augusta*, Lwów 1932, s. 244, nr 282), technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *Catherine II de profil*, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819: *Profil de Catherine II, impératrice de Russie, habit fond bleu et argent*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

50. KATARZYNA II (zob. wyżej – kat. 47) [A/8]

Autor, materiał i technika – nieodnotowane, 3,5 x 3 (8,68 x 7,44); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *Catherine II de face*, 1783 B, 1787, 1795: *Catherine II, impératrice de Russie avec le manteau imperial et la chaîne en diamants de l'ordre de Saint André*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

ELEKTOROWIE SASCY

51. JAN JERZY IV (1668–1694), syn Jana Jerzego III z dynastii Wettinów, elektor saski od 1691 [A/116]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 8 x 5,5 (19,84 x 13,64), wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait en pied de Jean-Georges, électeur de Saxe*, 1783 B, 1787, 1795: *figure entière, cuirassé, ayant auprès de lui un chien*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

WŁADCY SARDYNII

52. WIKTOR AMADEUSZ III (1726–1796), z dynastii sabaudzkiej, król Sardynii od 1773 [A/41]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,75 (4,34 x 4,34); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B: *Victor Amédée III, cuirassé, manteau cramoisi*, 1787: *le roi de Sardaigne actuel, en cuirasse, manteau rouge doublé d'hermines*, 1795: *le roi de Sardaigne, cuirassé et en manteau royal*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

53. KAROL EMANUEL (1751–1819), syn Wiktora Amadeusza III z dynastii sabaudzkiej, książę Piemontu, król Sardynii w latach 1796–1802 [A/42]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 2 (4,96 x 4,96); wartość: 4 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783: *le duc de Savoie, uniforme bleu brodé d'or*, 1783 B, 1787: *Le duc de Savoie, son fils* [króla Wiktora Amadeusza III – A.C.M.], *en uniforme bleu à brandenbourgs d'or*, 1795, 1796, 1819: *le duc de Piémont en uniforme*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

SZWECJA

54. KAROL XII (1682–1718), syn króla Karola XI z dynastii Wittelsbachów, król Szwecji od 1697 [A/21]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,25 x 2 (5,58 x 4,96); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif lewego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

TURCJA

55. ABDŪLHAMID I (1725–1789), z dynastii Osmanów, sułtan turecki od 1774 [A/45]

Autor – nieodnotowany, olej, miedź, 5,5 x 5 (13,64 x 12,4); wartość: 2 dukaty; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

INNE OSOBISTOŚCI

56. Katarzyna z Bielińskich de BESENVAL, żona barona Jean-Victora de Besenval, byłego ambasadora Francji na dworze szwedzkim Karola XII, gościła w Paryżu Stanisława Poniatowskiego, przyszłego króla [A/52]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,75 x 3,75 (8,06 x 8,06); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1787: *Mme de Besenval avec un manteau bleu*, 1795: *avec une draperie bleue*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: odpowiadającą inwentarzowym opisom miniaturę Katarzyny de Besenval ze zbiorów ks. Aleksandra Druckiego-Lubeckiego prezentowano w 1912 na wystawie w Warszawie, zob. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 961, pl. XXXIV.

57. Ludwika z Zyberków BORCH (zm. 1788), żona Jana Jędrzeja Borchy, od 1767 podkanclerzego koronnego [A/80]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2,25 (6,2 x 5,58); wartość: 10 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: być może prezentowana w 1912 na wystawie w Warszawie, zob. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 958.

58. Izabela z Poniatowskich BRANICKA (1730–1808), siostra Stanisława Augusta, w 1748 żona Jana Klemensa Branickiego, kasztelana krakowskiego i hetmana wielkiego koronnego, następnie – Andrzeja Mokronowskiego, wojewody mazowieckiego, zwana powszechnie „Panią krakowską” [A/56]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość: 8 dukatów; lokalizacja – zob. uwagi

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Mme de Cracovie en petit bonnet*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: spośród czterech miniatur Izabeli Branickiej wymienionych w 1795, jedną odnotowały w Gabinetecie Króla inwentarze 1783 i 1783 B, dwie – z 1787. Z braku opisu i wymiarów nie sposób dociec, które spośród zestawionych tu znalazły się wcześniej w kolekcji króla.

59. Izabela z Poniatowskich BRANICKA (zob. wyżej – kat. 58) [A/57]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość: 7 dukatów; lokalizacja – zob. uwagi wyżej; kat. 58

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Mme de Cracovie en petit bonnet*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: zob. wyżej – kat. 58.

60. Izabela z Poniatowskich BRANICKA (zob. wyżej – kat. 58) [A/58]

Sophie Lhuillier de Puget (ok. 1716–1802), technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,5 (6,82 x 6,2); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – zob. uwagi wyżej; kat. nr 58

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: zob. wyżej – kat. 58.

61. Izabela z Poniatowskich BRANICKA (zob. wyżej – kat. 58) [A/59]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – zob. uwagi wyżej; kat. nr 58

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Mme de Cracovie en grand bonnet*, 1796, 1819. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821 na życzenie Marii Teresy Tyszkiewiczowej.

Uwaga: zob. wyżej – kat. 58.

62. Maria z Oberów BYSTRY, primo voto Tymanowa, żona Józefa Bystrego, mieszczanina warszawskiego [A/82]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: być może prezentowana w 1912 na wystawie w Warszawie, zob. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 957.

63. Nicolas CATINAT (1637–1712), słynny dowódca, marszałek Francji [A/94]

Jean-Baptista Carvelle (czynny w 2. połowie XVIII w.), 1789, w emalii, materiał – nieodnotowany, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96 cm); wartość: 30 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Zakupiona od artysty w 1789 za 33 dukaty (Archiwum Główne Akt Dawnych, Korespondencja Stanisława Augusta, 11, k. 321 v.). Odnotowana w inwentarzach 1795: *le maréchal Catinat cuirassé*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

- 64. Joachim Litawor CHREPTOWICZ** (1729–1812), kanclerz wielki litewski od 1773, współtwórca Komisji Edukacji Narodowej [A/133]
 Józef Kosiński (1753–1821), wg pierwowzoru Giovanniego Battisty Lampiego (zob. Archiwum Główne Akt Dawnych, Korespondencja Stanisława Augusta, 5B, k. 164), technika i materiał – nieodnotowane, 5 x 3 (12,4 x 7,44); wartości lokalizacja – nieodnotowane
 Odnotowana w inwentarzach 1795, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.
- 65. COCCEY z domu Barberini**, tancerka warszawska, żona Fryderyka Coccei (ok. 1725–1780), generał-majora, dowódcy regimentu gwardii pieszej koronnej
 Urszula Zamoyska (1757–1808), technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla
 Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait de la Barberini dans le costume oriental*, 1783 B, zapewne też 1787: *femme dans le costume oriental*. Dalsze losy nieznane.
 Uwaga: inwentarz 1787 wymienia tylko jedną miniaturę z podobizną Barberini, z braku dokładnej informacji nie sposób ustalić, czy na pewno chodzi o omówioną wyżej.
- 66. COCCEY z domu Barberini** (zob. wyżej – nr 65) [A/99]
 Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 3,75 (7,44 x 9,3); wartość: 4 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla
 Odnotowana w inwentarzach 1783: *avec un tambour de basque*, 1783 B, 1787: *La danseuse Barberini aujourd'hui Coccey*, 1795: *Portrait figure entière*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.
- 67. Eleonora z Walsteinów CZARTORYSKA** (1712–około 1796), od 1726 żona Michała Fryderyka Czartoryskiego, kanclerza wielkiego litewskiego [A/68]
 Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 8 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana
 Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.
 Uwaga: być może prezentowana w 1912 na wystawie w Warszawie, zob. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 306, 970.
- 68. Izabela z Flemingów CZARTORYSKA** (1746–1835), od 1761 żona Adama Czartoryskiego, generała ziem podolskich, pisarka, wybitna protektorka i kolekcjonerka sztuki [A/69]
 Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 6 x 4,5 (14,88 x 11,16); wartość: 18 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla
 Odnotowana w inwentarzach 1783: *en fille de Chio*, 1783 B, 1787: *la princesse générale de Podolie en pied*, 1795: *figure entière habillée à la grecque*, 1796, 1819. Odesłana we wrześniu 1821 do Paryża na życzenie Marii Teresy Tyszkiewiczowej.
- 69. Anna DAVIA**, primadonna włoska, czynna w Warszawie w końcu 1776
 Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 5 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla
 Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.
- 70. Teresa z Pokutyńskich DĄBSKA**, od 1777 żona Jana Nepomucena Dąbskiego, generał-lejtnanta i szambelana Stanisława Augusta, starosty gniewkowskiego, rozwiedziona w 1781
 Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla
 Odnotowana w inwentarzu 1787; dalsze losy nieznane.
- 71. Teresa z Pokutyńskich DĄBSKA** (zob. wyżej – kat. 70) [A/81]
 Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4,5 x 3,75 (11,16 x 9,3); wartość: 8 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla
 Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *en vestale*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

72. DERVIEUX, słynna z urody aktorka francuska z czasów Ludwika XV [A/95]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,10); wartość: 3 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: nazwisko zapisane w różniących się wersjach: *Dorrière*, *Dorvière*; wydaje się jednak, że chodzi o tę samą osobę.

73. Georg Friedrich DINGLINGER (1766–1720), malarz czynny na dworze drezdeńskim, słynny zwłaszcza z prac wykonywanych w technice emalii [A/104]

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, oprawa z brązu, 3 x 2,5 (7,44 x 6,2); wartość: 20 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *en pelisse rouge avec un grand bonnet*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: wykonana w emalii miniatura z wizerunkiem Dinglingera, o zbliżonych wymiarach, sygnowana *Thienpondt Berlin 1763*, z kolekcji J. L. Properta, prezentowana była w 1889 na wystawie Burlington Fine Art Club w Londynie (witryna XXXIV, nr 88). W 1964 znajdowała się w zbiorach prywatnych – zob. L. Schidloff, *La miniature en Europe aux 16, 17, 18 et 19e siècles*, Graz 1964, t. IV, nr 1170, pl. 578.

74. Georg Friedrich DINGLINGER (zob. wyżej – kat. 73) [A/105]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4 x 3,5 (9,76 x 8,54); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1787: *en gris*, 1795: *en camayeux*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

75. FLEMING najpewniej **Jan Jerzy** (1699–1771), od 1746 podskarbi wielki litewski lub **Jakub Henryk** (1667–1728), feldmarszałek saski i koniuszy litewski [A/84]

Autor i materiał – nieodnotowane, w oleju, 4,25 x 3,5 (10,54 x 8,68); wartość: 6 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *le comte Fleming cuirassé, en draperie rouge*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: brak informacji nie pozwala na rozstrzygnięcie, o którego z dwóch reprezentantów rodziny chodzi.

76. Benjamin FRANKLIN (1709–1790), polityk amerykański, dyplomata, publicysta i uczony [A/108]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 3 (8,68 x 7,44 cm); wartość: 8 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *en pelisse*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

77. Benjamin FRANKLIN (zob. wyżej – nr 76) [A/109]

Józef Łęski (1760–1825), technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,75 (6,82 x 6,82); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *en camayeux*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

78. GRASMEYER zapewne chodzi o malarza i miniaturzystę czynnego w Wiedniu i w Polsce w końcu XVIII w. [A/140]

Autoportret, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2,5 (6,2 x 6,2); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Mr Griesmayer par lui-même*, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: mimo różnicy w zapisie ortograficznym nazwiska, można sądzić, że chodzi o Grasmeyera.

- 79. Anna z Rzewuskich HUMIECKA**, żona Józefa Humieckiego, od 1748 miecznika koronnego
Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4 x 3 (9,92 x 7,44); wartość: 15 dukatów; lokalizacja:
Gabinet Króla
Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787: *habit bleu mantelet blanc*, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.
Uwaga: być może prezentowana w 1912 na wystawie w Warszawie, zob. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 959.
- 80. Mikołaj KOPERNIK** (1473–1543), kanonik fromborski, astronom, matematyk, ekonomista i lekarz;
twórca teorii heliocentrycznej [A/118]
Autor – nieodnotowany, olej, miedź, 6,5 x 5,5 (16,12 x 13,64); wartość: 2 dukaty; lokalizacja: Gabinet
Króla, prawy glif prawego okna
Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795: *demie-figure*, 1796. Sprzedana nieznanego imienia
Biernackiemu 29 marca 1815, za pośrednictwem Wacława Glazera (Archiwum Główne Akt Dawnych,
Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, 308, k. 1 i 509, k. 225)
- 81. Tadeusz KOŚCIUSZKO** (1746–1817), generał, uczestnik wojny o niepodległość Stanów Zjednoczo-
nych, Najwyższy Naczelnik Sił Zbrojnych powstania 1794 [A/70]
Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 2 (4,96 x 4,96); wartość: 2 dukaty; lokalizacja –
nieodnotowana
Odnotowana w inwentarzach 1795: *en uniforme*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 październi-
ka 1821.
- 82. Barbara z Bielińskich KOSSOWSKA** (1760–1801), od 1783 żona Rocha Kossowskiego, podskarbiego
wielkiego koronnego [A/77]
Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4 x 3 (9,92 x 7,44); wartość: 12 dukatów; lokalizacja –
nieodnotowana
Odnotowana w inwentarzach 1795: *en demie-figure avec un oiseau sur le doit*, 1796, 1819. Sprzedana
Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.
- 83. Nicolas de LARGILLIÈRE** (1656–1746), malarz francuski, portrecista, czynny na dworze angielskim
i francuskim
Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, oprawa z brązu, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość:
25 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla
Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, najpewniej 1787: *en gris*, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Anto-
niowi Fusiemu 27 października 1821.
Uwaga: wykonana w emalii miniatura z wizerunkiem Largillière’a, sygnowana *Thienpondt Berlin 1763*,
z kolekcji J. L. Properta, prezentowana w 1889 na wystawie Burlington Fine Art Club w Londynie (witryna
XXXIV, nr 88).
- 84. Pierre LENOIR** (1732–1807), generał-lejtnant, szef policji w Paryżu w latach 1776–1785
Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif
prawego okna
Odnotowana w inwentarzach 1783: *en grande perruque blonde*, 1783 B, 1787. Dalsze losy nieznanne.
- 85. Izabela z Czartoryskich LUBOMIRSKA** (1736–1816), od 1753 żona Stanisława Lubomirskiego,
marszałka wielkiego koronnego, wybitna protektorka życia artystycznego, kolekcjonerka [A/60]
Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2,5 (6,2 x 6,2); wartość: 8 dukatów; lokalizacja:
Gabinet Króla
Odnotowana w inwentarzach 1783: *en habit espagnol*, 1783 B, 1787, 1795: *habillée en espagnol*, 1796,
1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

86. Izabela z Czartoryskich LUBOMIRSKA (zob. wyżej – kat. 85) [A/61]

Jan Hieronim Grandis (1739–1802), technika i materiał – nieodnotowane, 3,25 x 3,25 (8,06 x 8,06); wartość: 12 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783: *en habit de satin blanc avec un amour qui lui présente un panier de fleurs*, 1783 B, 1787, 1795: *en habit blanc avec un amour qui lui présente des fleurs*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

87. Izabela z Czartoryskich LUBOMIRSKA (zob. wyżej – kat. 85) [A/62]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4,5 x 3,5 (11,6 x 8,68); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – prawdopodobnie Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, prawdopodobnie 1787: *femme en cheveux, habit bleu, rubans roses*, 1795: *habillée en manteau bleu*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

88. Izabela z Czartoryskich LUBOMIRSKA (zob. wyżej – kat. 85) [A/63]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,75 x 3 (9,3 x 7,44); wartość: 8 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *habillée à la Turquie*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

89. Rozalia z Chodkiewiczów LUBOMIRSKA (1768–1794), od 1787 żona Aleksandra Lubomirskiego, kasztelana kijowskiego, zgilotynowana w Paryżu [A/139]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 3 (7,44 x 7,44); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzu 1795. Sprzedana Wacławowi Glazerowi 16 grudnia 1815 za 18 dukatów (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, 509, k. 225).

Uwaga: kopia miniatury zamówiona przez Stanisława Augusta u Wincentego Lesseura 24 czerwca 1796 (Archiwum Główne Akt Dawnych, Korespondencja Stanisława Augusta, 5B, k. 150).

90. Moses MENDELSON (1729–1786), niemiecki filozof i pisarz pochodzenia żydowskiego [A/113]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,25 x 1 (3,1 x 2,48); wartość: 2 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif prawego okna

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796. Sprzedana nieznanemu z imienia Biernackiemu za pośrednictwem Wacława Glazera 29 marca 1815 za 2 dukaty (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, 308, k. 1; 509, k. 225).

91. Maria Amelia z Brühlów MNISZECH (1736–1772), od 1750 żona Jerzego Augustyna Mniszcha, marszałka wielkiego koronnego i kasztelana krakowskiego [A/73]

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787; dalsze losy nieznanne.

92. Maria Amelia z Brühlów MNISZECH (zob. wyżej – kat. 91)

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2,25 (6,2 x 5,58); wartość: 9 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

93. Johan Samuel MOCK (1687–1737), malarz czynny na dworze drezdeńskim i warszawskim Augusta II i Augusta III [A/110]

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, oprawa z brązu, 3,25 x 2,75 (8,06 x 6,82); wartość: 20 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach – prawdopodobnie 1787: *un homme avec un bonnet*, 1795: *en habit rouge et grand bonnet*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: wykonana w emalii miniatura z wizerunkiem Mocka, o zbliżonych wymiarach, sygnowana *Thien-*

pondt Berlin 1763, z kolekcji J. L. Properta, prezentowana w 1889 na wystawie Burlington Fine Art Club w Londynie, witryna XXXIV, nr 95.

94. James Graham markiz de MONTROSE (1612–1650), zwolennik króla Karola VI, w 1644 generał lejtnant w armii szkockiej, powieszony w 1650

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii; wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787: *cheveux gris, moustaches, habit bleu*. Dalsze losy nieznane.

95. Michał Wojciech MORSZTYN, markiz de Château-Villain (zm. 1695), syn Jana Andrzeja Morsztyna, podskarbiego koronnego, słynnego poety. Zginął jako pułkownik wojsk francuskich podczas oblężenia Namur [A/51]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787: *en grande perruque noire, cuirassé*, 1795: *cuirassé en cheveux longs*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

96. August Fryderyk MOSZYŃSKI (1731–1786), stolnik koronny w latach 1752–1775, architekt i kolekcjoner, doradca artystyczny Stanisława Augusta [A/74]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4,5 x 4 (11,16 x 9,92); wartość: 2 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

97. Karolina z Gozdzkich księżna von NASSAU-SIEGEN (po 1751–1804), w 1773 żona księcia Janusza Sanguszki, strażnika wielkiego koronnego, rozwiedziona 1778, poślubiła księcia Karola von Nasau-Siegen. Słynna z urody, ekscentrycznych zachowań i rozrzutności [A/132]

Ecritoire herbowy, zdobiony złotem, z dwoma kałamarzami i piasecznicą z miniaturą księżnej Karoliny von Nassau-Siegen

Autor, technika, materiał i wymiary – nieodnotowane; wartość: 25 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *la femme couchée, habillée de satin blanc, représente la princesse de Nassau*, 1796, 1819. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821, na życzenie Marii Teresy Tyszkiewiczowej.

98. Anna ORZELSKA (1707–1769), naturalna córka króla Augusta II i Henryki Duval; w 1730 żona Ludwika Karola księcia Holstein-Beck, rozwiedziona w 1733 [A/71]

Autor, materiał – nieodnotowane, w technice emalii, 3,5 x 3,5 (8,68 x 8,68); wartość: 25 dukatów, lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

99. Hrabina PALFFY – nieustalona; rodzina magnacka tego nazwiska na Węgrzech; być może Maria Teresa Palffy, znana na dworze wiedeńskim w drugiej połowie XVIII w. [A/87]

Autor i materiał – nieodnotowane, technika olejna, 2,75 x 2,5 (6,82 x 6,2); wartość: 2 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

100. Milady PAYNE z domu Kelbel, angielska korespondentka Stanisława Augusta [A/92]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,25 x 1,75 (5,58 x 4,34); wartość: 8 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1819. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821 na życzenie Marii Teresy Tyszkiewicz.

Uwaga: spośród dwóch miniatur Milady Payne odnotowanych w inwentarzu z 1795, tylko jedną wymieniają inwentarze wcześniejsze; z braku opisu i wymiarów nie sposób ustalić, czy chodzi o tę miniaturę, czy wymienioną niżej, nr 101; por. też *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 966, pl. XXXV.

101. Milady PAYNE z domu Kelbel (zob. wyżej – kat. 100) [A/135]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: zob. wyżej – kat. 100.

102. Antoine PESNE (1683–1757), malarz francuski, portrecista, czynny głównie na dworze pruskim w Berlinie

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B; dalsze losy nieznanne.

103. Teresa Herula z Kinskich PONIATOWSKA (1740–1806), od 1760 żona Andrzeja, generała lejtnanta wojsk austriackich, później feldmarszałka, brata Stanisława Augusta [A/65]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,75 (4,96 x 4,34); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821 na życzenie Marii Teresy Tyszkiewicz.

104. Teresa Herula z Kinskich PONIATOWSKA (zob. wyżej – kat. 103) [A/66]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,25 x 1 (4,34 x 2,48); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Tête de la princesse*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

105. Kazimierz PONIATOWSKI (1721–1800), najstarszy brat Stanisława Augusta, 1742–1773 podkomorzy wielki koronny, 1767–1774 szef regimentu gwardii konnej koronnej

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4 x 3 (9,92 x 7,44); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783: *en habit de gala des gardes à cheval de la Couronne*, 1783 B, 1787, 1795: *en casque et collet de la garde à cheval de la Couronne*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: w początkach XX w. miniatura odpowiadająca opisom inwentarzowym znajdowała się w kolekcji ks. Druckiego-Lubeckiego, por. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 292.

106. Józef PONIATOWSKI (1763–1813), bratanek Stanisława Augusta, generał wojsk koronnych, minister wojny i naczelny wódz wojsk Księstwa Warszawskiego, marszałek Francji [A/54]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość: 2 dukaty; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzu 1795: *en uniforme*, 1796: idem. Zagubiona.

Uwaga: wymiary w inwentarzu 1795 z Ossolineum różnią się od podanych wyżej: 4 x 5,5 (9,92 x 13,64).

107. Józef PONIATOWSKI (zob. wyżej – nr 106) [A/55]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2,5 (6,2 x 6,2); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *en uniforme de la cavalerie nationale*, 1796. Zagubiona.

108. Józefa Amelia z Mniszchów POTOCKA (1752–1798), od 1772 żona Stanisława Szczęsnego Potockiego, wojewody ruskiego, generała artylerii koronnej [A/78]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 25 dukatów; lokalizacja – nie ustalona

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

109. Julia z Lubomirskich POTOCKA (1767–1794), od 1783 żona Jana Potockiego, krajczego koronnego, znanego pisarza i archeologa; uznawana powszechnie za jedną z najpiękniejszych kobiet swej epoki
Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 6 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Mademoiselle Julie*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: identyfikacja hipotetyczna – brak w inwentarzach informacji pozwalających na jednoznaczne ustalenie osoby portretowanej.

110. Helena z Przeździeckich RADZIWIŁŁOWA (1757–1821), żona Michała Hieronima Radziwiłła, wojewody wileńskiego, wybitna protektorka i kolekcjonerka sztuki [A/122]

Etui na pióra z miniaturą przedstawiającą Helenę Radziwiłłową jako Meduzę.

Jean-Baptiste Carvelle (czynny w Niemczech w drugiej połowie XVIII w), technika, materiał, wymiary, wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowany w inwentarzach 1795: *étui à plumes où il y a une miniature de la tête de méduse représentant le portrait de la P(rincesse) Pal(atine) de Vilna*, 1796. Sprzedany księciu Michałowi Hieronimowi Radziwiłłowi 30 grudnia 1815 za 288 złotych (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, nr 509, k. 225).

111. RAKOCZY zapewne **Franciszek II** (1676–1735), przywódca antyhabsburskiego powstania na Węgrzech, 1704 wybrany księciem Siedmiogrodu, 1705 księciem Węgier. Po stłumieniu powstania – na emigracji [A/46]

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, 3,25 x 2,75 (8,06 x 6,82); wartość: 40 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *le prince Ragotzi*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

112. REMBRANDT Harmensz. van Rijn (1606–1669), malarz, rysownik i grafik holenderski [A/100]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 2,25 (7,44 x 5,58); wartość: 12 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

113. Peter Paul RUBENS (1577–1640), malarz flamandzki oraz jego żona **Helena FOURMENT** (1614–1673) [B/107]

Grasmeyer (czynny w Wiedniu ok. 1800), wg autoprretu pędzla Rubensa, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 2,5 (7,44 x 6,2); wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: w galerii Stanisława Augusta – analogiczny portret pędzla Francesco Canovy. Kopie tej miniatury autorstwa Wincentego Lesseura m.in. w zbiorach Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie (nr inw. XII 138) oraz w Muzeum Polskim w Rapperswilu (nr inw. 706, z kolekcji Tarnowskich w Dzikowie).

114. Franciszek Michał RZEWUSKI (1730–1800), marszałek nadworny koronny oraz **Kazimierz RZEWUSKI** (1751–1820), pisarz polny koronny [A/117]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, w oprawie z brązu, 7 x 9,5 (17,36 x 23,56); wartość: 30 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy gład prawego okna

Odnotowana w inwentarzach 1787: *les deux frères Rzewuski*, 1795: *le Maréchal et le Notaire Rzewuski, figures entières*, 1796: idem, 1819: idem. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: pierwowzorem był najpewniej portret braci Rzewuskich pędzla Antona von Marona, dziś w Galerii Lanckorońskich w Zamku Królewskim w Warszawie (nr inw. ZKW 3929). Prawdopodobnie ta miniatura zachowana w Muzeum Czartoryskich w Krakowie (nr XII 163), por. A. Ryszkiewicz, *Polska pamiątka wielkiej podróży*, „Biuletyn Historii Sztuki” LVII, 1995, nr 1–2, s. 79; A. Rottermund, *Portret dwóch braci*, „Folia Historiae Artium. Seria nowa” t. III, 1998, s. 61–66.

115. Księżna SALM – nieustalona; księżęta Salm w Wirtembergii i Prusach [A/47]

Autor, technika i materiały – nieodnotowane, 3,5 x 3,5 (8,68 x 8,68); wartość: 20 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

116. Magdalena z Lubomirskich SAPIEHA (1739–1780), w 1755 żona Józefa Lubomirskiego, podstolego litewskiego, w 1757 Aleksandra Michała Sapiehy, hetmana polnego litewskiego, od 1775 kanclerza wielkiego litewskiego [A/75]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 10 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: z braku informacji nie sposób ustalić, którą z dwóch miniatur Sapieżyny odnotowanych w 1795 (zob. niżej – kat. 117) wymieniają inwentarze 1783, 1783 B i 1787. Zob. też *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 995.

117. Magdalena z Lubomirskich SAPIEHA (zob. wyżej – kat. 116) [A/76]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 4 x 4 (9,92 x 9,92); wartość: 15 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1795: *avec deux mains, en manteau bleu*, 1796: idem, 1819: idem. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: zob. wyżej – kat. 116.

118. Anna z Friesów SCHMIDT, żona Karola Schmidta, urzędnika skarbowego, starosty brodnickiego, sekretarza prywatnego Stanisława Augusta, intendentu zamku warszawskiego [A/85]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 2,5 (7,44 x 6,2); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

119. Piotr ŚLIWICKI (1705–1774), wizytator generalny Zgromadzenia Księży Misjonarzy, 1740 proboszcz kościoła Świętego Krzyża w Warszawie, spowiednik Konstancji Poniatowskiej, przewodnik duchowy młodego Stanisława Augusta [A/83]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 4 dukaty; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

120. Anna ze Scypionów SZANIAWSKA (zm. 1795), od 1766 żona Konstantego Felicjana Szaniawskiego, starosty małopolskiego [A/129]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 2,5 (7,44 x 6,2); wartość: 16 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

121. SZWYKOWSKA – nieustalona; rodzina Szwykowskich herbu Ogończyk – znana na Litwie, dość znaczna w XVIII w. [A/130]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 4 dukaty; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

122. Hrabianki THUN VON HOHENSTEIN – słynne z urody córki Franciszka Józefa Thun von Hohenstein i Marii Wilhelminy Uhlefeld: **Elżbieta** (1764–1806), żona księcia Andrzeja Razumowskiego, posła rosyjskiego w Wiedniu, **Krystyna** (1765–1841), żona księcia Karola Linowskiego i **Maria Karolina** (1769–1802), żona Ryszarda lorda Guilford

Heinrich Füger (1751–1818), 1788, technika i materiał – nieodnotowane, 9 x 7 (22,32 x 17,36); wartość: 100 dukatów; lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1795: *les trois filles de la comtesse de Thun, assises*, 1796, 1819. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821 na życzenie Marii Teresy Tyszkiewicz.

Uwaga: zachowana kopia tej miniatury autorstwa Wincentego Lesseura z 1792 w zbiorach Muzeum Polskiego w Rapperswilu (nr inw. 730, wym. 18 x 13,4 cm); inna kopia, ze zbiorów Karoliny Lanckorońskiej – w kolekcji Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu (nr inw. 170, wym. 18,4 x 14,2 cm), wykonana przez Annę Höchstadt w 1904 według oryginału w Kaiser Friedrich Museum w Berlinie – zob. M. Radojewski, *Miniatury portretowe XVI–XX, sylwetki w zbiorach Biblioteki Ossolineum*, Wrocław 1976, nr 235.

123. Katarzyna z Gattaich (Cattaich) TOMATIS (1745–1785), tancerka włoska czynna w Warszawie, żona Karola Tomatisa, dyrektora generalnego widowisk królewskich

Autor, technika, materiał i wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1783: *Madame Tomatis en habit bleu*. Dalsze losy nieznane.

Uwaga: z braku bliższych informacji nie sposób ustalić, którą z miniatur wymienionych w 1783 odnotowano w inwentarzach 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819 i sprzedano Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

124. Katarzyna z Gattaich (Cattaich) TOMATIS (zob. wyżej – nr 123) [A/98]

Autor, technika, materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 10 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783: *Madame Tomatis draperie bleue*.

Uwaga: zob. wyżej – kat. nr 123

125. Jean-Baptiste Colbert markiz de TORCY (1655–1748), bratanek Colberta, słynnego intendenta króla Ludwika XIV, francuski mąż stanu i polityk [A/89]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 1,75 x 1,5 (4,34 x 3,72); wartość: 16 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

126. THURN UND TAXIS – prawdopodobnie **Zofia Dorota** (1755–1800), księżna von Thurn und Taxis, w 1775 żona Hieronima Radziwiłła, podkomorzego wielkiego litewskiego, którego porzuciła po ślubie w atmosferze skandalu

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3 x 2,5 (7,44 x 6,2); wartość: 16 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

127. Pani TOUTEVILLE i jej dziecko – bliżej nieustalona, mieszkała około 1780 w Paryżu, znana z sympatii dla Polaków odwiedzających to miasto

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787, być może także 1783 B: *mère secourant son enfant qui se noie*. Dalsze losy nieznane.

128. Hrabina TURPIN de CRISSÉ z Lowendahlów, arystokratka francuska zaprzyjaźniona z rodziną Czartoryskich [A/79]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 3,25 (8,68 x 8,06); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

129. Ludwik TYSZKIEWICZ (zm. 1808), 1780 hetman polny, 1791 podskarbi wielki, 1793 marszałek wielki litewski, w 1775 mąż Konstancji Poniatowskiej, bratanicy Stanisława Augusta [A/64]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,25 x 1 (5,58 x 4,48); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *en uniforme*, 1796: idem, 1819: idem. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

130. Maria Teresa z Poniatowskich TYSZKIEWICZ (1760–1834), córka Andrzeja Poniatowskiego, feldmarszałka wojsk austriackich, bratanica Stanisława Augusta, od 1778 żona Wincentego Tyszkiewicza, referendarza wielkiego litewskiego [A/136]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2 (6,82 x 4,96); wartość: 9 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821 na życzenie Marii Teresy Tyszkiewicz.

131. Księżna de la VALLIÈRE zapewne **Anne-Julie du Crussol-Uzès** (ur. 1713), słynna z urody żona Ludwika Cezara de la Vallière, stryjeczna wnuczka faworyty Ludwika XIV, przyjaciółka Stanisława Augusta, albo **Louise-Françoise de la Baume le Blanc księżna de la VALLIÈRE** (1644–1710), faworyta Ludwika XIV [A/90]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, w oprawie z brązu, 4,75 x 4,75 (11,78 x 11,78); wartość: 15 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *la duchesse de la Vallière avec un livre dans le main, rond* 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

132. Anton VAN DYCK (1599–1641), malarz, grafik i rysownik flamandzki [A/101]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, oprawa z brązu, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 12 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783, 1783 B, 1787: *habit noir*, 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

133. Jacob VAN SCHUPPEN (1650–1751), malarz, portrecista czynny na dworze wiedeńskim

Autor, i materiał – nieodnotowane, w technice emalii, oprawa z brązu, 3,5 x 2,75 (8,68 x 6,82); wartość: 30 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: wykonana w emalii miniatura z wizerunkiem van Schuppena, sygnowana *Thienpondt Berlin 1763*, z kolekcji J. L. Properta, prezentowana była w 1889 na wystawie Burlington Fine Art Club w Londynie (witryna XXXIV, nr 93).

134. Albrecht Wenzel von WALLENSTEIN (1583–1634), magnat czeski, wódz wojsk cesarskich w wojnie trzydziestoletniej [A/86]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Wahlenstein dans le costume de Van Dyck*, 1796: idem, 1819: idem. Odesłana do Paryża we wrześniu 1821 na życzenie Marii Teresy Tyszkiewicz.

135. Zofia de WITT (ok. 1760–1820), nazwisko rodowe **Glovani** niekiedy **Clavone**, słynna z urody Greczynka, w 1779 żona Józefa de Witta, syna komendanta twierdzy w Kamieńcu Podolskim, po unieważnieniu małżeństwa w 1795, w 1798 żona Stanisława Szczęsnego Potockiego, marszałka konfederacji targowickiej

Józef Łęski (1760–1825), technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

Uwaga: być może prezentowana w 1912 na wystawie w Warszawie, zob. *Pamiętnik wystawy miniatur oraz tkanin i haftów*, Warszawa 1912, nr 68 a.

136. Panna ZAMOYSKA zapewne **Urszula z Zamoyskich MNISZCHOWA** (1757–1808), córka Jana Jakuba Zamoyskiego, wojewody podolskiego i Ludwiki Poniatowskiej, starszej siostry Stanisława Augusta, w 1776 żona Wincentego Potockiego, podkomorzego koronnego, rozwiedziona, w 1781 żona Michała Jerzego Mniszcha, od 1783 marszałka wielkiego koronnego [A/67]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 5 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

OSOBY NIEZIDENTYFIKOWANE

137. Dama o blond włosach

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla, prawy glif prawego okna

Odnotowana w inwentarzu 1787: *portrait de femme blonde*. Dalsze losy nieznane.

138. Dama o ciemnych włosach

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait de Madame ..., française, cheveux brun, mantelet blanc*, 1783 B, być może też 1787: *femme cheveux bruns*. Dalsze losy nieznane.

139. Dama o staromodnej fryzurze

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1783: *portrait de ... cheveux flottant*, 1783 B, być może 1787: *femme coiffure ancienne*. Dalsze losy nieznane.

140. Dama w czerwonej sukni obszytej sobolami

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787: *femme en habit rouge bordé de zobel*s. Dalsze losy nieznane.

141. Dama w kostiumie z czasów Ludwika XIV [A/49]

Autor i materiał – nieodnotowane, w technice emalii, 1,5 x 1,25 (3,72 x 3,34); wartość: 2 dukaty; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1795: *portrait anonyme d'une dame dans le costume de Louis XIV*, 1796, 1819; być może odnotowana też wcześniej – 1783: *portrait de femme, costume ancien*, 1783 B, 1787: *femme dans l'ancien costume*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

142. Dama w szarej sukni

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787: *femme habit gris et bleu*. Dalsze losy nieznane.

Uwaga: prawdopodobnie jedna z miniatur portretowych odnotowanych w inwentarzu z 1787 (kat. 140 i 142) przedstawiała hrabinę Palffy (kat. 99), wymienianą w inwentarzach 1783, 1783 B i 1795, niezidentyfikowaną zaś w 1787.

143. Księżna PR – nieustalona

Urszula Zamoyska (1757–1808), technika, materiał, wymiary, wartość i lokalizacja – nieodnotowane

Odnotowana w inwentarzach 1783: *La princesse de Pr.. et son gal..*, 1783 B: idem. Dalsze losy nieznane.

144. Młoda dama [A/88]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2 x 1,5 (4,96 x 3,72); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *portrait d'une jeune dame anonyme*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

145. Młoda dama [A/93]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 12 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *portrait d'une jeune dame anonyme*, 1796. Zaginiona z winy Andrzeja Haydego po 1809 (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, nr 1081, k. 31).

146. Magnat polski w kirysie i czerwonym płaszczu [A/32]

Autor i materiał – nieodnotowane, w technice olejnej, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 4 dukaty; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *portrait d'un seigneur polonais anonyme, cuirassé, en manteau rouge*, 1796. Sprzedana Józefowi Sierakowskiemu w lutym 1819.

147. Mężczyzna w białej peruce

Autor i materiał – nieodnotowane, w technice emalii, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787: *Homme perruque blanche*. Dalsze losy nieznane.

148. Mężczyzna w blond peruce

Autor i materiał – nieodnotowane, w technice emalii, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzu 1787: *Homme perruque blonde*. Dalsze losy nieznane.

149. Mężczyzna w czarnej peruce

Autor, technika, materiał, wymiary i wartość – nieodnotowane; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783: *portrait de ..., grande perruque noire*, 1783 B, 1787: *homme en grande perruque noire*. Dalsze losy nieznane.

150. Mężczyzna w czarnym ubiorze [A/103]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 3,5 x 3 (8,68 x 7,44); wartość: 20 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *portrait anonyme d'après l'école flamande, en habit noir*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

151. Mężczyzna w stylu Holbeina [A/123]

Autor – nieodnotowany, datowana: 1546, emalia, 8,25 x 6 (20,46 x 14,88); wartość: 10 dukatów; lokalizacja – nieodnotowana

Odnotowana w inwentarzach 1795: *Anonyme dans le gout de Holbein de l'année 1546*, 1796. Sprzedana w 1815 Janowi Feliksowi Tarnowskiemu za 15 dukatów (Archiwum Główne Akt Dawnych, Archiwum Księcia Józefa Poniatowskiego i Marii Teresy Tyszkiewiczowej, 509, k. 127).

152. Mężczyzna w dużej peruce [A/106]

Autor i materiał – nieodnotowane, w emalii, oprawa z brązu, 2,5 x 2 (6,2 x 4,96); wartość: 20 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1783: *homme en grande perruque*, 1783 B, 1787, 1795: *Tête anonyme avec une grande perruque*. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.

153. Mężczyzna w niebieskiej szacie [A/112]

Autor, technika i materiał – nieodnotowane, 2,75 x 2,25 (6,82 x 5,58); wartość: 6 dukatów; lokalizacja: Gabinet Króla

Odnotowana w inwentarzach 1787: *Homme en manteau bleu*, 1795: *un anonyme vêtu en bleu*, 1796, 1819. Sprzedana Antoniowi Fusiemu 27 października 1821.